

MAREC 2024

#ÚČTOVNÍCTVO

#DANE

#AUDIT

www.pkf.sk

Novinky v oblasti daní a účtovníctva

1.

Oslobodenie príjmu fyzickej osoby z predaja obchodného podielu nadobudnutého od 1.1.2024

S účinnosťou od 1.1.2024 došlo k zmene oslobodenia príjmu podľa § 9 ods. 1 písm. i) zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov (ďalej len „zákon“).

Podľa tohto ustanovenia je od dane oslobodený príjem z prevodu opcí, prevodu cenných papierov a prevodu účasti (obchodného podielu), ak úhrn týchto príjmov znížený o výdavok nepresiahne v zdaňovacom období 500 eur pričom toto oslobodenie sa nepoužije na príjmy z prevodu cenných papierov a príjmy z prevodu účasti (obchodného podielu), ktoré boli obchodným majetkom daňovníka a príjmy z prevodu cenných papierov a príjmy z prevodu účasti (obchodného podielu) nadobudnutých ako nepeňažné plnenie v súvislosti s príjmami z podnikania alebo a príjmami zo závislej činnosti. Do základu dane sa zahrnie len rozdiel nad sumu 500 eur. Ak tento daňovník súčasne dosiahol aj príjmy z prenájmu nehnuteľností a príležitostné príjmy, uplatní sa oslobodenie od dane najviac v úhrnnej výške 500 eur. Toto oslobodenie sa teda nepoužije na príjmy z prevodu cenných papierov a príjmy z prevodu účasti (obchodného podielu), ktoré boli obchodným majetkom daňovníka, a to bez ohľadu na dobu, ktorá uplynula od vyradenia týchto cenných papierov, resp. účastí (obchodných podielov) z obchodného majetku daňovníka. Zároveň sa nepoužije ani na príjmy z prevodu akcií a príjmy z prevodu účasti (obchodného podielu), ktoré daňovník nadobudol ako zamestnanec od zamestnávateľa formou nepeňažného plnenia (tzv. zamestnanecké obchodné podiely) a ani na príjmy z podnikania tzv. „kontraktorov“ podnikateľov, a to bez ohľadu na skutočnosť, či tieto cenné papiere, resp. účasti (obchodné podiely) sú, resp. boli v obchodnom majetku daňovníka, alebo nie, nakoľko na tieto sa vzťahuje oslobodenie pri ich nadobudnutí podľa § 9 ods. 1 písm. p) zákona po splnení zákonom stanovených podmienok.

Dňa 12. marca 2024 vydalo Finančné riaditeľstvo SR usmernenie k predaju účasti (podielu) na obchodnej spoločnosti fyzickou osobou s cieľom zabezpečiť jednotný postup pri posúdení zdaniteľnosti príjmu fyzickej osoby predávajúcej obchodný podiel na spoločnosti s ručením obmedzeným, komanditnej spoločnosti alebo z prevodu členských práv družstva podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

2.

Platenie minimálnej dane právnickej osoby v prípade jej zrušenia bez likvidácie s právnym nástupcom po 1.1.2024

S účinnosťou od 1.1.2024 sa do zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov doplnil v § 46b inštitút minimálnej dane právnickej osoby (ďalej len „minimálna daň“).

Minimálna daň sa aplikuje po odpočítaní úľav na dani apo zápočte dane zaplatenej v zahraničí a platí ju daňovník právnická osoba za každé zdaňovacie obdobie začínajúce najsťôr 1.1.2024, za ktoré vykázal daňovú stratu, alebo za ktoré jeho daňová povinnosť vypočítaná v daňovom priznaní je nižšia ako ustanovená výška minimálnej dane. Výška minimálnej dane závisí od výšky zdaniteľných príjmov (výnosov), ktoré daňovník dosiahol za zdaňovacie obdobie.

Minimálna daň sa znižuje na polovicu, ak daňovník zamestnáva zamestnancov so zdravotným postihnutím, pričom priemerný evidenčný počet zamestnancov vo fyzických osobách so zdravotným postihnutím je najmenej 20 % z celkového priemerného evidenčného počtu zamestnancov vo fyzických osobách podľa Vyhlášky Štatistického úradu SR č. 425/2023 Z. z. Na základe predmetnej vyhlášky je spôsob výpočtu uvedeného ukazovateľa ustanovený v štvrtročnom výkaze o práci „Práca/A 2-04“.

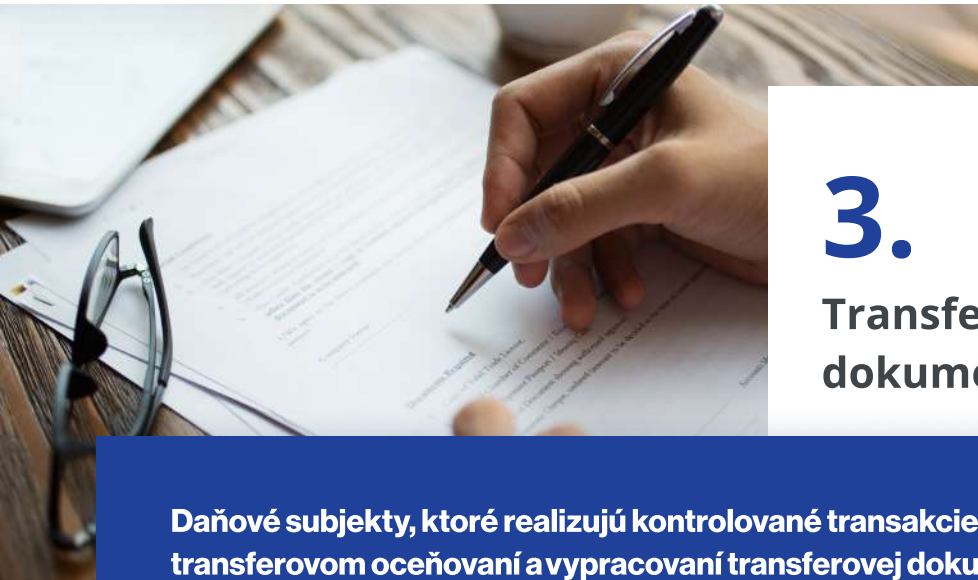
Minimálna daň sa za zdaňovacie obdobie kratšie ako 12 bezprostredne po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov vypočíta vo výške súčinu 1/12 minimálnej dane a počtu kalendárnych mesiacov zdaňovacieho obdobia.

Daňovník, ktorý sa zrušuje s likvidáciou alebo na ktorého bol vyhlásený konkurz v priebehu kalendárneho roka 2024, neplatí minimálnu daň za zdaňovacie obdobie, ktoré končí dňom predchádzajúcim dňu jeho vstupu do likvidácie alebo dňom predchádzajúcim dňu vyhlásenia konkurzu.

Nakoľko daňovník, ktorý sa v priebehu roka 2024 zrušuje bez likvidácie s právnym nástupníctvom (tzn. že zaniká v dôsledku premeny alebo cezhraničnej premeny), nie je uvedený medzi daňovníkmi, ktorí neplatia minimálnu daň, je povinný platiť minimálnu daň v pomernej výške, ak za zdaňovacie obdobie ukončené dňom, ktorý predchádza rozhodnému dňu, vykáže daňovú povinnosť, ktorá je nižšia ako ustanovená výška minimálnej dane alebo ak za predmetné zdaňovacie obdobie vykáže daňovú stratu.

Právny nástupca nemá nárok na zápočet minimálnej dane alebo kladného rozdielu medzi daňou vypočítanou v daňovom priznaní a minimálnou daňou, ktorú bol povinný platiť daňovník zrušený bez likvidácie za zdaňovacie obdobie ukončené dňom predchádzajúcim rozhodnému dňu.

Dňa 13. marca 2024 vydalo Finančné riaditeľstvo SR usmernenie k plateniu minimálnej dane právnickej osoby v prípade daňovníka, ktorý sa v priebehu roka 2024 zrušuje bez likvidácie s právnym nástupníctvom s cieľom zabezpečiť jednotný postup.

3.

Transferová dokumentácia za rok 2023

Daňové subjekty, ktoré realizujú kontrolované transakcie so závislými osobami sú pri transferovom oceňovaní a vypracovaní transferovej dokumentácie prvýkrát postupovať podľa novelizovaného ustanovenia § 18 zákona č. 595/2003 Z.z o dani z príjmov (ďalej len „zákon“) za zdaňovacie obdobie začínajúce po 31. decembri 2022.

Do zákona sa touto novelou doplnil aj postup pre správcu dane, podľa ktorého sa pre určenie rozdielu cien pri určení dodatočnej dane po daňovej kontrole použije stredná hodnota (medián) zo zistených nezávislých porovnateľných hodnôt. Hodnota mediánu sa použije vtedy, ak sa transferové ceny u daňovníka budú nachádzať mimo rozpätia nezávislých porovnateľných hodnôt.

Daňovník môže správcu dane presvedčiť o tom, že vzhľadom na okolnosti je vhodnejšie použiť inú hodnotu v rámci intervalu nezávislých hodnôt. O kontrolovaných transakciách a použitej metóde na účely zistenia spôsobu určenia cien a podmienok, ktoré by sa použili medzi nezávislými osobami v porovnateľných transakciách, je daňovník povinný viesť dokumentáciu. Obsah a rozsah dokumentácie o kontrolovaných transakciách a použitej metóde pre zdaňovacie obdobia začínajúce po 31. decembri 2022 určilo Ministerstvo financií Usmernením č. MF/020061/2022-724 o určení obsahu dokumentácie podľa § 17 ods. 7 a § 18 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „usmernenie“).

Transferovú dokumentáciu za zdaňovacie obdobie kalendárneho roka 2023 je povinný vypracovať daňovník o transakciách a v rozsahu stanovenom usmernením ku dňu podania daňového priznania. Usmernenie určuje tri typy transferovej dokumentácie podľa rozsahu a to: úplnú, základnú a skrátenú, pričom rozsah sa určuje pre každú kontrolovanú transakciu prípadne skupinu kontrolovaných transakcií samostatne. V určitých prípadoch definovaných usmernením postačí riadne vyplnenie daňového priznania a to najmä časti týkajúcej sa práve transakcií závislých osôb.

Transferovú dokumentáciu daňovník predkladá správcovi dane na jeho výzvu a to v lehote do 15 dní odo dňa doručenia výzvy správcu dane. Správca dane môže vyzvať daňovníka na predloženie transferovej dokumentácie hneď po podaní daňového priznania.

Neváhajte nás kontaktovať skôr, ako Vás vyzve správca dane na predloženie transferovej dokumentácie, prípadne skôr, ako Vám bude doručené oznámenie o výkone daňovej kontroly. V posledných rokoch registrujeme výrazne vyšší počet daňových kontrol zameraných na oblasť transferového oceňovania. Práve počas týchto kontrol dochádza podľa štatistik Finančnej správy k vysokým dorubom dane.

Kontaktujte nás a radi Vám pomôžeme s identifikáciou Vašich kontrolovaných transakcií, vopred Vás upozorníme na potenciálne rizikové transakcie a pomôžeme Vám vypracovať dokumentáciu transferového oceňovania.

4. V krátkosti na záver

- Dňa 7. marca 2024 vyšlo v Zbierke zákonov pod č. 37/2024 Z.z. Oznámenie Ministerstva financií Slovenskej republiky o vydaní opatrenia z 29. februára 2024 č. MF/005391/2024-74, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie ustanovujúce podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov; zmeny vyplývajú zo zákona č. 309/2023 Z. z. o premenách obchodných spoločností a družstiev týkajúce sa novej terminológie a inštitútu odštiepenia; účinnosť nadobudlo 15. marca 2024;
- Dňa 14. marca 2024 vyšiel v Zbierke zákonov pod č. 46/2024 zákon, ktorým sa mení a dopĺňa stavebný zákon, ktorým sa okrem iného dopĺňa aj zákon o dani z príjmov o prechodné ustanovenie § 52zzza, podľa ktorého sa každá stavba, ktorá je súčasťou súboru stavieb tvoriacich funkčný celok podľa stavebného zákona, u ktorej stavebné konanie začalo najneskôr do 31. marca 2025, sa zaraďuje do odpisovej skupiny podľa § 26 ods. 1 samostatne; zmena zákona o dani z príjmov nadobúda účinnosť 1. apríla 2024;
- Kalkulačka na výpočet daňových preddavkov je sprístupnená na portáli finančnej správy od 7.3.2024; doplnením údajov z podaného daňového priznania za rok 2023 si na kalkulačke môžu daňové subjekty vypočítať výšku preddavkov, ktoré budú platiť v roku 2024; naďalej však platí, že správca dane je povinný oznámiť výšku preddavkov splatných po lehote na podanie daňového priznania každému daňovníkovi najneskôr 5 dní pred ich splatnosťou;
- Do medzirezortného pripomienkovania bol Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR predložený návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony; navrhuje sa obnoviť pôvodne stanovenú výšku automatu určovania mesačnej minimálnej mzdy na úrovni 60 % z priemernej mesačnej mzdy, ktorá bola v čase pandémie znížená o 3 percentuálne body; MPK končí 15.4.2024;
- V rámci vyššie uvedenej novely zákona o minimálnej mzde sa navrhuje aj zmena v zákone č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov; navrhuje sa podobne ako pri sume minimálnej mzdy vzhľadom na automatický vzorec pre určenie súm stravného a súm základných náhrad za používanie motorového vozidla informovať zamestnávateľov a zamestnancov o zvýšení predmetných súm uverejnením oznamu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky v dostatočnom časovom predstihu; tiež sa navrhuje v zákone o cestovných náhradách spresniť právnu úpravu používania cestného motorového vozidla zamestnanca na pracovnej ceste, pokiaľ ide o preukázanie a úhradu výdavkov, ktoré sa týkajú pohonných látok a zaviesť tam, kde je to potrebné, osobitné pravidlá pre elektrovozidlá a plug-in hybridné vozidlá.

**V prípade dodatočných informácií alebo otázok
Vám budeme radi k dispozícii na mailovej adrese**

kontakt@pkf.sk →

* Upozorňujeme, že vyššie uvedené **informácie majú len všeobecný a informatívny charakter a je potrebné ich aplikovať v širšom legislatívnom kontexte**. V prípade riešenia konkrétnych prípadov odporúčame vyžiadať si samostatné stanovisko. Za konanie na základe uvedených informácií nezodpovedáme.